

**Miljøkonsekvensrapport til
miljøansøgning
om udvidelse af husdyrproduktionen
på
Astrupvej 60, 6780 Skærbæk**

EJER OG DRIFTSFORHOLD

Ejendommens adresse:	Astrupvej 60, 6780 Skærbæk
Matr.nr.:	20a Gudbjerg By, Gudbjerg
CVR nr.:	15 45 63 45
Ejer og ansøger:	N og K Lausten I/S v. Niels-Christian og Karsten Lausten Astrupvej 60, 6780 Skærbæk Mail: nogklausten@gmail.dk Mobil: 20 73 46 41
Udarbejdelse af miljøkonsekvensrapport:	Max Jakobsen Miljørådgivning Mail: mjb@maxjakobsen.eu Mobil: 31 34 07 17
IT-skema nr.:	244.217

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	2
Indledning	3
1 Ikke teknisk resumé.....	3
2 Beskrivelse af projektet	4
2.1 Godkendelsespligt	4
2.2 Det ansøgte projekt.....	5
2.2.1 Produktionsarealer i stalde.....	6
2.2.2 Tidligere godkendelser	6
2.2.3 Nudrift og 8-års drift.....	7
2.2.4 Biaktiviteter	7
2.2.5 Husdyrbrugets ophør.....	7
3 Beskrivelse af alternativer	7
4 Beskrivelse af ressourceforbrug	7
4.1.1 Energiforbrug.....	9
4.1.2 Vandforbrug.....	9
5 Beskrivelse af miljøpåvirkninger	9
5.1 Lokalisering.....	9
5.1.1 Faste afstandskrav	9
5.2 Vurdering af påvirkning af landskabet	10
5.3 Vurdering af gener i lokalområdet	11
5.3.1 Lugt	11
5.3.2 Støj fra anlæg og maskiner	11
5.3.3 Lys	12
5.3.4 Fluer og skadedyr	12
5.3.5 Støv	13
5.3.6 Transport	13
5.4 Vurdering af spildevand, husdyrgødning, affald og kemikalier.....	15
5.4.1 Spildevand	15
5.4.2 Husdyrgødning.....	15
5.4.3 Affald og kemikalier.....	16
5.5 Vurdering af ammoniakpåvirkning.....	16
5.5.1 Ammoniakfordampning fra stald og lager.....	16
5.5.2 Ammoniakafsætning i lokalområdet	16
5.5.3 Ammoniakafsætning på naturområder.....	17
5.5.4 Internationale naturbeskyttelsesområder	18
5.5.5 Kategori 1 og 2 naturområder	18
5.5.6 Kategori 3-naturområder	19
5.5.7 Øvrige naturområder.....	20
5.5.8 Bilag IV-arter.....	20
5.5.9 Samlet konklusion naturområder.....	21
6 BAT-redegørelse.....	21
6.1 BAT i relation til ammoniak	21
7 Uheld og risici	21
7.1 Driftsforstyrrelser og uheld	21
7.2 Beredskabsplan	22
8 Egenkontrol.....	22
9 samlet vurdering	23
Bilag 1 – Oversigt over anlægget.....	26
Bilag 2 – Opbevaringskapacitet	27

INDLEDNING

Denne miljøkonsekvensrapport redegør for husdyrproduktionen på Astrupvej 60, 6780 Skærbæk. Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet i forbindelse med ansøgning om et tillæg til eksisterende miljøgodkendelse på ejendommen.

Den seneste miljøgodkendelse på ejendommen er en miljøgodkendelse, der blev givet den 2. maj 2022. I forhold til denne miljøgodkendelse ønskes opført en ny stald til kalvehytter og en ny plansilo. De nye bygninger opføres på naboejendommen Astrupvej 62, 6780 Skærbæk. Da der er miljømæssigt overlap og et driftsmæssigt og teknisk fællesskab imellem de to ejendomme behandles disse som ét fællesproduktionsanlæg med én miljøgodkendelse.

Det konkrete projekt er omfattet af § 16a stk. 1 i Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019).

Rapporten redegør for de faktuelle forhold ved den planlagte produktion, samt de forhold der gør sig gældende ved den eksisterende produktion. Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet i henhold til retningslinjerne i bilag 1 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 443 af 26. april 2023).

Rapporten er inddelt i følgende afsnit:

- Ikke teknisk resumé
- Beskrivelse af projektet
- Beskrivelse af alternativer
- Beskrivelse af ressourceforbrug
- Beskrivelse af miljøpåvirkninger
- Valg af bedste tilgængelige teknik (BAT)
- Uheld og risici
- Egenkontrol
- Samlet vurdering
- Bilag 1 – oversigt over anlægget
- Bilag 2 – beregning af opbevaringskapacitet

1 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Lugt

Lugtgenekrav til nærmeste nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone-/sommerhusområde er overholdt.

På den baggrund vurderes det, at det konkrete projekt ikke vil medføre væsentlige lugtgener i lokalområdet.

Transporter

Det vurderes, at generne for nabobeboelser som følge af transport til og fra virksomheden vil være begrænsede, da der er tale om relativ få årlige transporter og gode til- og frakørselsforhold.

Ammoniakemission og påvirkning af natur

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 1,3 km vest for ejendommen.

Der ligger flere § 3-beskyttede naturområder indenfor 1.000 meter fra staldanlægget.

Den ansøgte husdyrproduktion vil ikke medføre væsentlige tilstandsændringer af de pågældende naturtyper.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og transport af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som uvæsentlige. Der forventes ikke at være væsentlige gener fra støv, støj, lys og fluer.

BAT (Bedste Tilgængelige Teknologi)

Projektet overholder den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdi) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder, der fremgår af Miljøstyrelsens vejledning for BAT.

Alternative løsninger

Der er ikke overvejet alternativer til det ansøgte, da der er tale om en fortsættelse af det eksisterende produktionsanlæg med en udvidelse af produktionsarealet i en ny stald primært af hensyn til dyrevelfærdsmæssige årsager for at give bedre plads til kalvene. Den nye stald placeres på naboejendommen Astrupvej 62 i tilknytning til eksisterende bygninger.

0-alternativ (referencescenario)

Beskrivelsen af et referencescenario og den sandsynlige udvikling heraf, hvis projektet ikke gennemføres, er det grundlag, hvorpå væsentligheden af projektets indvirkninger på miljøet vurderes. Hermed etableres en baseline for vurderingen af projektet. Baseline er en fortsættelse af det eksisterende produktionsanlæg som består af de komponenter, der er beskrevet i IT-ansøgningsskema nr. 244.217 i afsnittet "nudriften".

I kapitel 5 er væsentligheden af projektets indvirkninger på omgivelserne vurderet i forhold til baseline.

Miljøstatus i forhold til støj, støv, lys, landskab og transport vil være uændret i forhold til baseline. Miljøstatus i forhold til lugt og ammoniak vil være en forøgelse af disse emissioner, men det er vurderet i kapitel 5 (afsnit 5.3.1 og 5.5), at ændringerne i forhold til baseline ikke er væsentlige.

2 BESKRIVELSE AF PROJEKTET

2.1 Godkendelsespligt

Det konkrete projekt er omfattet af § 16a stk. 1 i Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019). Der er tale om et husdyrbrug med en årlig ammoniakemission større end 3.500 kg ammoniak.

Produktionsanlæg

Den nye stald og nye plansilo opføres på naboejendommen Astrupvej 62. Der vil være et driftsmæssigt og teknisk fællesskab samt miljømæssigt overlap imellem de to ejendomme.

Derfor behandles de to ejendomme som et fælles produktionsanlæg, hvilket der er redegjort for nedenfor.

Teknisk og driftsmæssigt fællesskab

Der vil være tale om samme CVR-nummer og samme medarbejderstab for de to ejendomme. Dybstrøelsen fra den ansøgte stald på Astrupvej 62 vil blive opbevaret på Astrupvej 60 i det omfang, det er nødvendigt. Der vil ligeledes være tale om en anvendelse af samme maskinpark på de to ejendomme.

Miljømæssigt overlap

- Der er mindre end 100 meter imellem de to anlæg på hhv. Astrupvej 60 og Astrupvej 62, og der er derfor miljømæssigt overlap.

Konklusion vurdering fælles produktionsanlæg

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der er overlap imellem miljø, drift- og teknisk produktionsfællesskab.

Derfor behandles de to ejendomme som et fælles produktionsanlæg. Ansøgningsskema (nr. 244.217) med beregninger er indsendt til Tønder Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk

2.2 Det ansøgte projekt

Der foretages ingen ændringer af de eksisterende stalde på Astrupvej 60. På denne ejendom er der tale om en fortsættelse af det eksisterende produktionsareal på 3.091 m². Der opføres en ny stald med et produktionsareal på 800 m² og en ny plansilo på naboejendommen Astrupvej 62.

Bygning nr. 8 – ny bygning til kalvehytter:

- Længde: 40 meter
- Bredde: 20 meter
- Benhøjde: 4 meter
- Kiphøjde: 9 meter

Dette staldafsnit er en bygning, der opføres som overdækning af kalvehytter. Der placeres kalvehytter på fast støbt underlag inde i bygningen, hvor der er afløb til særskilt beholder.

Ny plansilo

- Længde: 60 meter
- Bredde: 13 meter
- Sidehøjde: 3 meter

Plansiloen opføres med sider af grå betonelementer og vil være åben i enderne.

Der etableres en opsamlingsbeholder på 99 m³ hvor opsamlet restvand/ensilagesaft fra ensilagepladsen bortledes.

På bilag 1 er der en oversigt over driftsbygningerne. Beskrivelse af driftsbygningernes anvendelse fremgår af tabel B1.

2.2.1 Produktionsarealer i stalde

Ejendommens stalde kan inddeles i syv stalde. For at have størst mulig fleksibilitet i produktionen søges om at have flexgruppen "alle kvæg" i alle stalde.

Stald 1 (4+5)

Denne stald er indrettet med et produktionsareal på:

- 200 m² (dybstrøelse)
- 160 m² (bindestald med grebning)

Stald 2 (nr. 6+7)

Denne stald er indrettet med et netto produktionsareal på:

- 265 m² (dybstrøelse)

Stald 3 (nr. 8+9)

Denne stald er indrettet med et netto produktionsareal på:

- 137 m² (dybstrøelse)
- 81 m² (dybstrøelse)

Stald 4 (nr. 13)

Denne stald er indrettet med et netto produktionsareal på:

- 150 m² (dybstrøelse)

Stald 5 (nr. 17)

Denne stald er indrettet med et produktionsareal på:

- 200 m² (dybstrøelse)
- 2.450 m² (sengestald med spalter, bagskyl eller ringkanal)

Stald 6 (nr. 19)

Denne stald er indrettet med et netto produktionsareal på:

- 96 m² (dybstrøelse)

Stald 7 (nr. 15)

Denne stald er indrettet med et produktionsareal på:

- 643 m² (sengestald med spalter, linespil)

Stald 8

Der søges om at kunne indrette hele staldens bruttoareal som produktionsareal:

- 800 m² (dybstrøelse)

2.2.2 Tidligere godkendelser

Der er tidligere givet følgende tilladelser til husdyrbruget på Astrupvej 60:

- Miljøgodkendelse af 21.december 2009.
- Tillæg til miljøgodkendelse af 8. maj 2013.
- Anmeldelse af udvidelse af eksisterende stald til opfyldelse af dyrevelfærdsmæssige krav af 6. juni 2015.
- Tillæg til miljøgodkendelse af 20. december 2017.

2.2.3 Nudrift og 8-års drift

Inden for de seneste år er der foretaget ændringer af husdyrbruget, der har medført ændrede ammoniak- og lugtemissioner. Derfor er produktionsarealerne i nudriften og 8-årsdriften forskellige.

2.2.4 Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

2.2.5 Husdyrbrugets ophør

Der er ingen planer om, at husdyrproduktionen skal ophøre, men det forventes, at landbrugsvirksomheden fortsat effektiviseres, optimeres og udvides i det omfang, det er krævet for at følge med udviklingen.

Hvis husdyrproduktionen på ejendommen ophører, vil stalde og gødningsopbevaringsanlæg blive tømt og rengjort således, at produktionsanlægget afvikles miljømæssigt forsvarligt.

Det betyder, at følgende vil blive foretaget:

- Overskydende husdyrgødning tømmes og fjernes på forsvarlig vis.
- Staldene bliver rengjorte.
- Inventar og andet metal afhændes til skrothandler eller lign.
- Alt affald, der kan genbruges, leveres til genbrugsstation eller lign.
- Affald, der ikke kan genbruges, afskaffes efter gældende regler.

3 BESKRIVELSE AF ALTERNATIVER

Alternative løsninger

Der er ikke overvejet alternativer til det ansøgte, da der er tale om en fortsættelse af det eksisterende produktionsanlæg med en udvidelse af produktionsarealet i en ny stald primært af hensyn til dyrevelfærdsmæssige årsager for at give bedre plads til kalvene. Den nye stald placeres på naboejendommen Astrupvej 62 i tilknytning til eksisterende bygninger.

0-alternativ

Beskrivelsen af et referencescenario og den sandsynlige udvikling heraf, hvis projektet ikke gennemføres, er det grundlag, hvorpå væsentligheden af projektets indvirkninger på miljøet vurderes. Hermed etableres en baseline for vurderingen af projektet.

Baseline er en fortsættelse af det eksisterende produktionsanlæg som består af de komponenter, der er beskrevet i IT-ansøgningsskema nr. 244.217 i afsnittet "nudriften".

Baseline er skitseret nedenfor:

Stalde:

Nudrift					
Nr. 1 (4+5)	639	Naturlig ventilation	3 m	(#681494) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0
				(#681493) Flexgruppe: Alle kvæg; Bindestald med grebning	0
Nr. 2 (6+7)	301	Naturlig ventilation	3 m	(#681497) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0
Nr. 3 (8+9)	469	Naturlig ventilation	3 m	(#681503) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0
				(#681502) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0
Nr. 4 (13)	354	Naturlig ventilation	3 m	(#681506) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0
Nr. 5 (17)	3337	Naturlig ventilation	3 m	(#681512) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0
				(#681509) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0
Nr. 6 (19)	109	Naturlig ventilation	3 m	(#681515) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0
Nr. 7 (15)	891	Naturlig ventilation	3 m	(#681518) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (linespil)	5
Sum					3091

Gødningsopbevaringsanlæg:

Nudrift		
G1. Gyllebeholder (1.140 kbm)	Flydende	315
G2. Gyllebeholder (1.580 kbm)	Flydende	416
G3. Gyllebeholder (4.000 kbm)	Flydende	1259
Møddingsplads	Fast	308

I kapitel 5 er væsentligheden af projektets indvirkninger på omgivelserne vurderet i forhold til baseline. Nedenfor er de relevante aspekter i forhold til baseline beskrevet.

En ny miljøgodkendelse betyder, at ammoniakemissionen vil forøges med ca. 18 % og lugtemissionen forøges med ca. 30 %. Årsagen til at der sker en forøgelse i emissionerne, skyldes, at der opføres nye staldafsnit.

Hvis det ansøgte projekt ikke gennemføres, vil der være uændrede emissioner og uændrede miljøpåvirkninger.

Miljøstatus i forhold til støj, støv, lys, landskab og transport vil praktisk taget være uændret i forhold til baseline.

Miljøstatus i forhold til lugt og ammoniak vil være en forøgelse af disse emissioner, men det er vurderet i kapitel 5 (afsnit 5.3.1 og 5.5), at ændringerne i forhold til baseline ikke er væsentlige.

4 BESKRIVELSE AF RESSOURCEFORBRUG

Virksomhedens ressourceforbrug går primært til el- og vandforbrug, der anvendes til husdyranlægget.

4.1.1 Energiforbrug

Energi anvendes primært til malkeanlæg, lys, foderanlæg og rengøring.

Nedenstående tabel 1 viser det nuværende og den ansøgte produktions forventede energiforbrug.

Tabel 1. Energiforbrug i nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift	Ansøgt
El (kWh)	110.000 kWh	110.000 kWh

I afsnit 6 er der redegjort for anvendelse af BAT- på energibesparende foranstaltninger.

4.1.2 Vandforbrug

Vand anvendes primært til drikkevand. Nedenstående tabel 2 viser det nuværende og den ansøgte produktions forventede vandforbrug.

Tabel 2. Vandforbrug i nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift	Ansøgt
Vandforbrug i alt	7.550 m ³	8.000 m ³

Der anvendes vand fra offentligt vandværk.

I afsnit 6 er der redegjort for anvendelse af BAT- på vandbesparende foranstaltninger.

5 BESKRIVELSE AF MILJØPÅVIRKNINGER

5.1 Lokalisering

Husdyrbruget er placeret i landzonen med ca. 200 meter fra nærmeste del af staldanlægget til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Astrupvej 64). Den nærmeste nabobeboelse til husdyrbruget er en landbrugsejendom (Astrupvej 59C), der ligger ca. 40 meter fra den nærmeste del af staldanlægget. Det nærmeste hus i samlet bebyggelse er Søndernæsvej 2, der ligger ca. 250 meter fra den nærmeste del af staldanlægget. Den nærmeste byzone er ved Skærbæk, der ligger ca. 1,8 km fra nærmeste del af staldanlægget.

5.1.1 Faste afstandskrav

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav jf. husdyrbruglovens kap. 2 (§§ 6 og 8) er angivet i nedenstående tabel 3.

Tabel 3. Afstande ift. § 6 og 8. Afstandene er korteste afstand fra den nye kostald.

	Afstand fra anlægget	Afstandskrav jf. husdyrloven
Ikke almene vandforsyningsanlæg	>25 meter	25 meter
Almene vandforsyningsanlæg	>50 meter	50 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer	>15 meter	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej	>15 meter	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	>25 meter	25 meter
Beboelse på samme ejendom	>15 meter	15 meter
Naboskel	>30 meter	30 meter
Nærmeste nabobeboelse (ikke landbrug)	100 meter	50 meter
Astrupvej 64		
Nærmeste nabobeboelse (landbrugsejendom)	40 meter*	50 meter
Samlet bebyggelse	250 meter	50 meter
Nærmeste byzone/sommerhusområde	1,8 km	50 meter

* Der foretages ikke nogen ændringer i den stald, der ligger mindre end 50 meter fra nærmeste nabobeboelse. Der sker dermed ingen forøget forurening fra denne stald.

Som det fremgår af tabel 3 ovenfor, overholdes alle afstandskrav med undtagelse af afstandskravet på 50 meter til nærmeste nabobeboelse (Astrupvej 59C). Der er dog tale om et staldafsnit, hvor der ikke foretages ændringer.

Der sker ingen ændringer i emissionerne og dermed ingen forøget forurening fra staldafsnittet. I henhold til husdyrbruglovens § 6 er det kun i tilfælde af forøget forurening, at afstandskravet på 50 meter skal være overholdt.

På ovenstående baggrund vurderes det, at den ansøgte stald overholder husdyrbruglovens afstandskrav.

5.2 Vurdering af påvirkning af landskabet

Beskrivelse af påvirkningerne på landskabet

De nye driftsbygninger placeres på Astrupvej 62. Ejendommen er beliggende i landzone i et område, som er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde og er primært forbeholdt landbrug.

Området er præget af et landskab i middel til stor skala domineret af marker, spredte beplantninger, levende hegn og spredt bebyggelse. Der ligger flere større husdyrbrug i lokalområdet og området bærer generelt præg af at bestå af intensivt dyrkede marker med begrænset naturindhold.

De ansøgte driftsbygninger påvirker ikke fredninger og ligger udenfor skov-, fortidsminde-, strand-, klit- sø- og å-beskyttelseslinjer. Der ligger ingen sten- og jorddiger i nærheden af driftsbygningerne.

Ejendommen ligger udenfor særlige landskabelige områder og udenfor kulturhistoriske værdifulde områder som kystkulturmiljøer, bevaringsværdige landsbyer, bevaringsværdige ejerlav og udenfor kirkebeskyttelseszoner.

Terrænet ved ejendommens driftsbygninger er fladt, og der skal dermed ikke foretages terrænmæssige ændringer i forbindelse med det planlagte byggeri.

De ansøgte driftsbygninger ligger i tilknytning til eksisterende bebyggelsesarealer på ejendommen og vil ikke komme til at ligge for sig selv og virke dominerende i landskabet.

På grund af landskabets karakter som middel til stor skala med spredte læhegn vurderes det, at ejendommens samlede bebyggelse ikke kommer til at virke dominerende i landskabet.

På den baggrund vurderes det at det ansøgte, ikke vil påvirke de landskabelige interesser væsentligt.

5.3 Vurdering af gener i lokalområdet

5.3.1 Lugt

Husdyrbrugets lugtmission beregnes ud fra dyretype, staldsystem, antal kvadratmeter stiareal/produktionsareal og anvendte teknologier til nedbringelse af lugtmissionen. I tabel 4 nedenfor er der foretaget lugtberegninger i forhold til de områder og beboelser, der er beskrevet i afsnit 5.1 og 5.1.1.

Tabel 4. Lugtberegninger fra IT-ansøgningssystemet (www.husdyrgodkendelse.dk). Den vægtede gennemsnitsafstand svarer til afstanden målt fra et vægtet lugtcentrum af staldanlægget til den nærmeste "kant" af nabobeboelse, byzone eller lokalplanlagte områder. Den vægtede gennemsnitsafstand er længere end den nærmeste målte afstand fra kant af stald- og/eller husdyrgødningsopbevaringsanlæg (jf. tabel 3).

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
Astrupvej 59C	0	FMK	103,7	103,7	162,1	Ja	▼
Astrupvej 64	0	FMK	103,7	103,7	242,1	Ja	▼
Søndernæsvej 2	0	NY	263,8	263,8	312,2	Ja	▼
Skaerbæk Ejervang, Skaerbæk	0	NY	398,9	391,1	1882,8	Ja	▼

Som det fremgår af lugtberegningerne, opfyldes alle lugtgenekrav.

På den baggrund vurderes det, at der ikke vil være væsentlige lugtgener fra det konkrete husdyrbrug.

5.3.2 Støj fra anlæg og maskiner

Beskrivelse af støjklender

Støjklender fra landbrugsvirksomheden kan forekomme fra følgende klender:

- * Foderblanding
- * Kornvalse
- * Vakuumpumpe og kompressorer
- * Levering af foder og korn.
- * Interne transporter.

Beskrivelse af driftsperioder

I det omfang det er muligt, vil støjende aktiviteter blive lagt i dagtimerne. Kompressoren til køling af mælk er temperaturstyret og kører i intervaller mellem afhentningerne af mælken. Vakuumpumpe og kornvalse kører ca. 15-20 minutter pr. dag. Foderblandingen foregår over et tidsinterval på ca. 1 time pr. dag.

Beskrivelse af tiltag mod støj

Blanding af foder foregår indendørs i foderlade, hvor der er afskærmning i forhold til de nærmeste nabobeboelser.

Vakuumpumper og kompressorer sidder enten indenfor eller er flytbare. Henset bygningernes beliggenhed på ejendommen og placeringen af de nærmeste nabobeboelser er der en afskærmende effekt af disse støjkluder.

På ovenstående baggrund vurderes det, at alle generelle krav vedrørende støj vil blive overholdt.

Rystelser fra stationære maskiner og fra køretøjer

Der er ingen stationære støjkluder, der giver rystelser. Rystelser kan muligvis opleves fra tunge transporter. Lastbiler, der holder ved ejendommen i forbindelse med af- og pålæsning, slukker motoren med det samme for at spare på brændstoffet og for at mindske emissionerne. I forbindelse med udbringning af husdyrgødning røres gyllebeholderne op. I den sammenhæng står der en traktor og kører med en gylleomrører. Det foregår typisk 3-4 gange á 1-2 dage i løbet af sæsonen for udbringning af husdyrgødning. Gylleomrøreren kører i kortere eller længere perioder i løbet af dagen.

Der er tale om et relativt lavt antal transporter til og fra husdyrbruget og afstanden fra eventuelle rystelser fra maskiner og køretøjer til de nærmeste nabobeboelser er relativ stor.

På den baggrund vurderes det, at eventuelle rystelser fra det konkrete husdyrbrug ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

5.3.3 Lys

I det omfang dagslyset ikke slår til, vil lyset i staldene være tændt i forbindelse med den daglige arbejdsgang.

I de mørke timer vil der være tændt et orienteringslys i staldene, så køerne kan orientere sig.

Der er ingen kraftige udendørs lyskluder. Der sidder udendørs orienteringslys, men i forhold til beplantning og de øvrige driftsbygninger vil disse svage lyskluder praktisk taget ikke være synlige i lokalområdet.

Nattebelysningen vil kunne ses i omgivelserne, men der vurderes at være tale om afdæmpet belysning med begrænsede gener for omgivelserne.

På den baggrund vurderes det, at der ikke vil være væsentlige lysgener fra det ansøgte projekt.

5.3.4 Fluer og skadedyr

Generel beskrivelse af skadedyr

Generelt lægges der vægt på en hurtig og effektiv bekæmpelse af skadedyr ved konstatering af deres tilstedeværelse. Forekomst af skadedyr forebygges blandt andet ved daglig oprydning og fjernelse af gødning, halm og foderrester. Al bekæmpelse af skadedyr sker i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af fluebekæmpelse

Der er ingen fluegener fra husdyrbruget.

I det omfang det er nødvendigt, vil der blive foretaget fluebekæmpelse i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af rottebekæmpelse

Hvis der opstår problemer med rotter, vil bekæmpelse ske i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

5.3.5 Støv

Der kan forekomme støvgener ved den daglige håndtering af foder og halm. Dette vurderes dog ikke at have en væsentlig påvirkning på naboerne dels på grund af staldanlæggets placering i forhold til naboerne, og dels på grund af at håndtering af halm foregår indendørs. På ovenstående baggrund vurderes der ikke at være væsentlige støvgener.

5.3.6 Transport

Der er til- og frakørselsveje både til Astrupvej og Holmvej, hvor det primært er til- og frakørslerne til Holmvej, der anvendes fra driftsbygningerne. Der er en særskilt til- og frakørselsvej fra to af gyllebeholderne til Astrupvej. Nedenstående tabel 5 viser en oversigt over omfanget af transporter angivet af ansøger som retningsgivende.

Tabel 5. Oversigt over antal transporter til og fra ejendommen.

Art	Antal transporter/år nudrift	Antal transporter/år ansøgt	Transporter pr. uge/måned efter udvidelse	Tidspunkt
Afhentning af mælk	365	365	1 transport hver dag. Alle dage på vilkårligt tidspunkt.	kl. 00-24
Intern transport af dyr mlm. Astrupvej 60 og Astrupvej 62.	-	26	ca. 2 pr. måned	kl. 7-18
Afhentning af døde dyr	12	12	1 pr. måned.	Kl. 7-18
Foder (sojakager, rapsskrå)	12	12	Kun hverdage. Eventuelt lørdag formiddag.	Kl. 7-18 (Kl. 7-14)
Majs, og andet grovfoder og halm	175	175	ca. 2 uger ved høst.	Kl. 6-23
Udbringning af husdyrgødning	200	200	Sæsonbestemt forår/efterår (4-7 dages varighed).	Kl. 6-23
Ind- og udlevering af dyr	12	12	1 pr. måned.	Kl. 7-18
Affald	26	26	ca. 2 pr. måned	kl. 7-18
Diverse (brændstof, renovation m.m.)	26	26	ca. 2 pr. måned	kl. 7-18
I alt (gns.)	828	854		

*Antallet af transporter stiger som følge af interne transporter imellem de to ejendomme.

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med afhentning af mælk, husdyrgødning og foder.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 07.00-18.00, men der kan også være tidspunkter med øget trafik på og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter.

Alle grænser for tilladelig støj fra ejendommen vil blive overholdt, og der vil kun i meget få tilfælde opstå gener fra transport ved til- og frakørsel til ejendommen.

Transporter i forbindelse med høst af afgrøder ligger i begrænsede perioder á få dages varighed, og kan af nødvendighed for høsttidspunkt, markarbejde samt vind og vejr ligge på alle ugens dage. Der er dog tale om ganske få dage pr. år.

På figur 2 nedenfor vises til- og frakørselsveje til staldanlægget.

Figur 2. Til- og frakørselsveje til ejendommen (rød signatur).

Det er primært overkørslerne til Holmvej og Astrupvej (ved gyllebeholderne), der anvendes. Det er således kun i begrænset omfang, at overkørslen fra driftsbygningerne til Astrupvej anvendes. Dermed sker langt hovedparten af alle transporter (>75 %) via overkørsler i god afstand til de nærmeste nabobeboelser.

På ovenstående baggrund vurderes det, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentlige gener.

5.4 Vurdering af spildevand, husdyrgødning, affald og kemikalier

5.4.1 Spildevand

Plansiloer, møddingsplads og befæstede arealer ved kalvehytter hvorfra der opsamles overfladevand udgør ca. 1.900 m².

Dermed udgør den opsamlede mængde regnvand ca. 1.300 m³. Det opsamlede overfladevand fra ensilagepladsen udsprinkles i de perioder, det er muligt. Det opsamlede overfladevand fra møddingspladsen ledes til gyllebeholder. I tabel 6 nedenfor fremgår spildevandsmængder og art.

Tabel 6. Spildevand og bortledning af overfladevand.

Art	Ansøgt (m ³)	Bortledes til
Rengøringsvand m.m.	500*	Gyllebeholder
Befæstede arealer (plansiloer-ensilagesaft)	875	Gyllebeholder eller udsprinkling
Befæstede arealer (møddingsplads)	210	Gyllebeholder

* Vand til rengøring af malkestald er inkluderet i normtalsberegning for gylleproduktion (jf., bilag 2).

5.4.2 Husdyrgødning

Gødningsproduktion og håndtering

Der produceres kvæggylle og dybstrøelse på ejendommen. Der er følgende opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning:

Opbevaringsanlæg	
Gyllebeholder, Astrupvej 60:	1.140 m ³
Gyllebeholder, Astrupvej 60:	1.580 m ³
Gyllebeholder, Astrupvej 60:	4.000 m ³
Opbevaringsanlæg i alt:	6.720 m³

På bilag 2 er der lavet en beregning af den årlige produktion af husdyrgødning, hvor det opsamlede overfladevand fra ensilagepladsen og møddingspladsen.

I henhold til § 11 i husdyrgødningsbekendtgørelsen skal husdyrbrug råde over opbevaringsanlæg for husdyrgødning med en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne om udbringningstidspunkter m.v. Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil normalt svare til mindst 9 måneders produktion.

På bilag 3 fremgår det, at 9 måneders opbevaringskapacitet svarer til 5.820 m³. Med en samlet opbevaringskapacitet på 6.720 m³ er der kapacitet til 10,4 måneder.

Der produceres årligt ca. 800 ton dybstrøelse på ejendommen. Dybstrøelsen udbringes enten direkte fra stald til mark, hvor det nedbringes eller opbevares på møddingspladsen.

På den baggrund vurderes det, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den ansøgte produktion.

5.4.3 Affald og kemikalier

Døde dyr

Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr sker i henhold til reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr (BEK nr. 558 af 01/06 2011).

Opbevaring af olie og kemikalier

Dieselolie opbevares indendørs i dieseltank på 1.800 l på fast støbt bund uden afløb. Olie og kemikalier står ligeledes indendørs på fast støbt underlag uden afløb

Pesticider

Pesticider opbevares i aflåst rum med fast støbt underlag uden afløb.

Bortskaffelse af affald

Al affaldshåndtering sker i henhold til Tønder Kommunes affaldsregulativ

- Fast affald og emballage afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Eventuelle olie- og kemikalieaffald afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Eventuelle medicinrester, tom emballage m.m. afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Døde dyr afhentes af DAKA.

Samlet vurdering af affald og kemikalier

Al affald og kemikalier håndteres på en forsvarlig måde, der betyder, der ikke er en væsentlig forureningsmæssig risiko med virksomhedens affaldshåndtering. På den baggrund vurderes det, at der ikke er en risiko forbundet med virksomhedens affaldsproduktion og håndtering heraf.

5.5 Vurdering af ammoniakpåvirkning

5.5.1 Ammoniakfordampning fra stald og lager

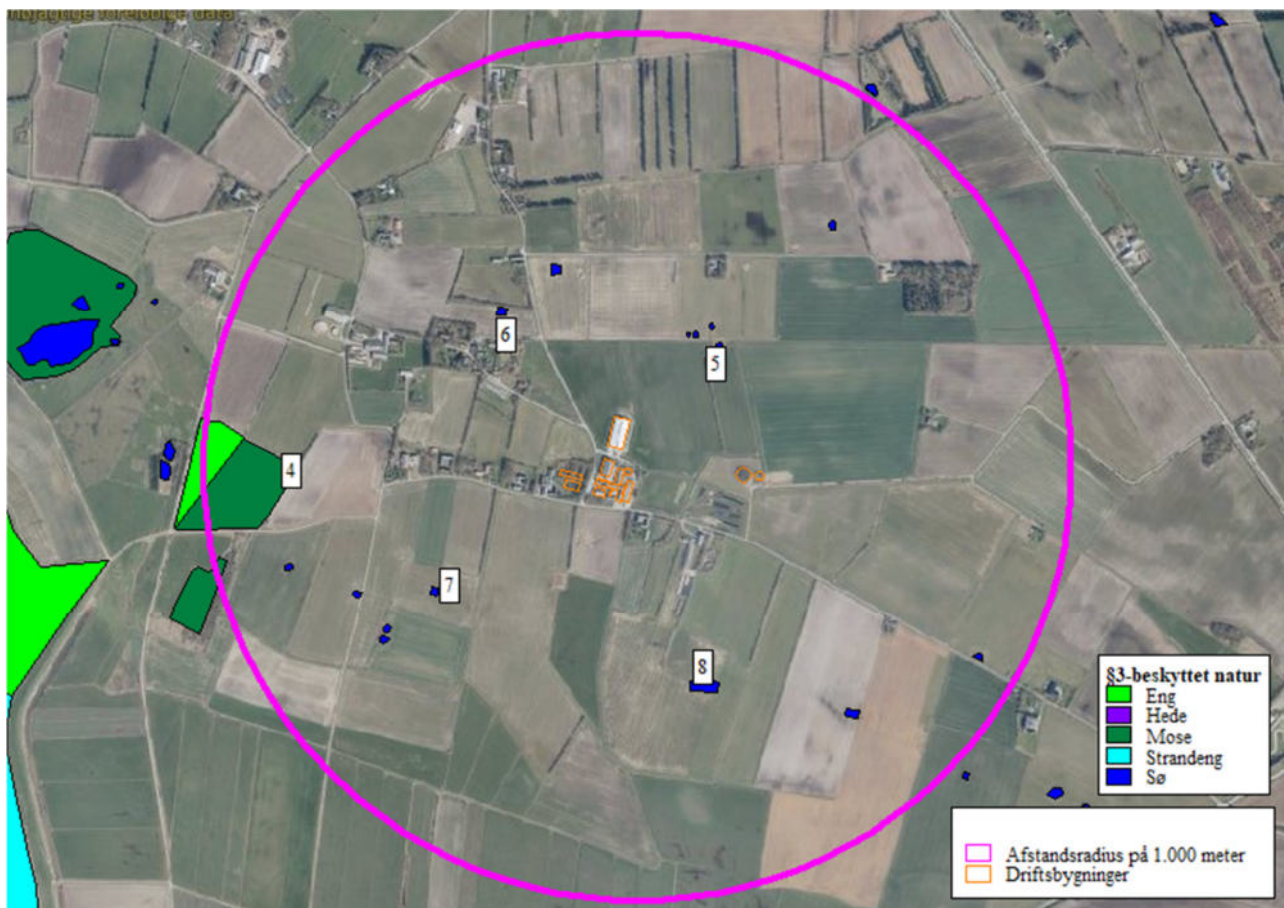
Miljøstyrelsens vejledende krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT) til reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager er opfyldt (jf. afsnit 6 nedenfor).

Ifølge beregningerne i Miljøstyrelsens IT-ansøgningssystem er der følgende ammoniaktab fra anlægget (stalde samt opbevaringsanlæg til husdyrgødning) i ansøgt drift, nudriften og 8-årsdriften:

	Ansøgt	Nudrift	8-års drift
Ammoniakfordampning	4.528 kg NH ₃ -N	3.848 kg NH ₃ -N	2.420 kg NH ₃ -N

5.5.2 Ammoniakafsætning i lokalområdet

På figur 3 nedenfor er der en oversigt over naturområder i lokalområdet. Der er indtegnet en afstandsradius på 1.000 meter på figuren for at vise afstandsforholdene. Cirklen er indtegnet, så der er 1.000 meter til nærmeste husdyranlæg fra cirkelns kant.

Figur 3. Beskyttede naturområder i lokalområdet. Kategori 1 og kategori 2 naturområderne er ikke vist på figuren, da de ligger for langt væk.

I de følgende afsnit beskrives de enkelte naturområder, og de beskyttelsesniveauer, der gælder for de respektive naturområder.

I alt er der beregnet ammoniakdeposition på 8 naturområder, der er markeret med litra nr. 3-8 på figur 3.

Naturområderne med litra nr. 1, 2 og 3 ligger så langt fra staldanlægget, at de ikke fremgår af figur 3, men disse to naturområder fremgår af tabellen nedenfor.

5.5.3 Ammoniakafsætning på naturområder

Ammoniakdepositionen på naturområderne i lokalområdet er vist i tabel 8 nedenfor.

Lokalområdet bærer præg af, at der ikke er ret mange naturområder. Der ligger kun ganske få naturområder indenfor en radius på 1.000 meter fra driftsbygningerne.

Der er beregnet ammoniakdeposition på 8 naturområder, der er vist i tabel 8 nedenfor, hvor naturområderne nr. 4-8 er vist på figur 3 ovenfor.

Tabel 8. Oversigt over ammoniakdeposition på naturområder i lokalområdet. De enkelte numre svarer til de numrene på figur 3 ovenfor.

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Habitatområde	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Nr. 8. Vandhul - sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,0	0,1	▼
Nr. 7. Vandhul - sydvest	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,2	▼
Nr. 6. Vandhul - nordvest	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,0	0,2	▼
Nr. 5. Vandhul - nordøst	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,5	0,1	1,0	▼
Nr. 4. Mose - vest	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,3	▼
Nr. 3. Hede >10 ha	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1	▼
Nr. 2. Stilkeg-krat (Natura 2000)	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0	▼
Nr. 1. Tidvis våd eng (Natura 2000)	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼

5.5.4 Internationale naturbeskyttelsesområder

Husdyrbruget på Astrupvej 60 ligger imellem to internationale naturbeskyttelsesområder (Natura2000). Det drejer sig om "Lindet Skov, Hønning Mose, Hønning Plantage og Lovrup Skov" og "Vadehavet".

Natura2000-områderne ligger hhv. ca. 10,5 km øst sydøst og ca. 1,3 km vest for husdyrbrugets anlæg.

5.5.5 Kategori 1 og 2 naturområder

Kategori 1

Kategori 1-natur er de ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger indenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000), og som samtidig indgår i udpegningsgrundlaget for det pågældende Natura 2000-område. Naturtyperne fremgår af den kortlægning Naturstyrelsen har foretaget i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ammoniakdepositionen på kategori 1-naturområder må totalt set maksimalt være 0,7 kg NH₃-N/ha/år fra det ansøgte husdyrbrug (dog 0,4 og 0,2 kg NH₃-N/ha/år, hvis der findes 1 hhv. mere end 1 husdyrbrug i nærheden).

De nærmeste potentielle naturområder, der kan være omfattet af kategori 1 natur, vurderes at være en tidvis våd eng ca. 10 km vest for driftsbygningerne og et Stilkeg-krat ca. 10km sydøst for driftsbygningerne.

De pågældende kategori 1 naturområde modtager en totaldeposition på 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Denne ammoniakdeposition er mindre end den lavest tilladte totale ammoniakdeposition inklusiv kumulation fra mere end et husdyrbrug. Det betyder, at afskæringskriteriet for maksimal ammoniakdeposition til kategori 1-naturområdet er overholdt uanset, om der ligger andre husdyrbrug i lokalområdet, hvorfra der skal regnes med kumulativ effekt, eller ej.

Det er derfor ikke nødvendigt at vurdere, om der ligger andre husdyrbrug, hvor der skal regnes med kumulativ effekt.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 1 naturområder.

Kategori 2

Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Det drejer sig om:

- højmoser
- lobeliesøer
- heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3
- overdrev der er større end 2,5 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Ammoniakdepositionen på kategori 2-naturområder må totalt set maksimalt være 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Nærmeste registrerede kategori 2 natur er et hedeområde ca. 3,1 km nordøst for driftsbygningerne.

Det pågældende kategori 2 naturområde modtager en totaldeposition på 0,1 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 2 naturområder.

5.5.6 Kategori 3-naturområder

Kategori 3-naturområder er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, eller som er ammoniakfølsom skov.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniak vurderes merbelastninger på indtil 1,0 kg NH₃-N/ha/år ikke at have væsentlige negative konsekvenser for kategori 3-natur.

Ved vurdering af om der skal stilles vilkår til maksimal merdeposition på 1 kg NH₃-N/ha/år, skal følgende inddrages (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36 stk. 5):

- det pågældende naturområdes status i kommuneplanen (om naturområdet er udpeget som særlige værdifulde naturområder m.m.) **og/eller** om naturområdet har en høj naturkvalitet
samt
- om naturområdet er påvirket fra andre kilder som markbidraget

Der ligger flere kategori 3-naturområde i lokalområdet, og der er beregnet ammoniakdeposition på det nærmeste af disse naturområder (naturpunkt 4).

Der er ingen kategori 3-naturområder, der modtager en merdeposition på mere end 0,1 kg NH₃-N/ha/år. Der er dermed ingen kategori 3-naturområder, der modtager en merdeposition større end 1 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 3-naturområder.

5.5.7 Øvrige naturområder

Udover kategori 1, 2 og 3 naturområder ligger der et par § 3-beskyttede naturområder i lokalområdet (naturområde 5-8). Disse naturområder er ikke omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for ammoniakdeposition.

Da der er tale om § 3-beskyttede naturområder, skal det vurderes, om der er risiko for en væsentlig tilstandsændring af de pågældende vandhuller som følge af den planlagte udvidelse.

Der er ingen øvrige naturområder, der modtager en merbelastning med ammoniak på mere end 0,5 kg NH₃-N/ha/år.

Det vurderes, at der ikke er risiko for en tilstandsændring ved merbelastninger på under 1,0 kg NH₃-N/ha/år, som svarer til afskæringskriteriet for de mere beskyttede naturområder (kategori 3 natur).

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af øvrige naturområder, der hverken er kategori 1, 2 eller 3 natur.

5.5.8 Bilag IV-arter

Det vurderes, at der findes Grøn mosaikguldsmed, Spidssnudet frø og Løgfrø i lokalområdet. Arterne opholder sig ved og i vandhuller, langs levende hegn og i områdernes småskove.

Ifølge naturbeskyttelsesloven må bilag-IV-arter ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden, og yngle- og rasteområder må ikke beskadiges eller ødelægges.

I denne konkrete sag ligger der flere vandhuller i lokalområdet.

Som redegjort for i afsnit 4.5.5., 4.5.6 og 4.5.7, vurderes det, at der ikke sker en væsentlig tilstandsændring af de pågældende naturtyper. Denne vurdering er baseret på, at der er tale om lavt/ikke målsatte naturområder, der modtager et ikke ubetydeligt kvælstofbidrag fra andre kilder og dels på, at der ikke sker en merbelastning af de konkrete naturområder.

Det er ikke muligt at påvise en direkte sammenhæng mellem ammoniakemissionen fra staldanlægget på Astrupvej 60, og en eventuel beskadigelse/ødelæggelse af raste/ynglesteder for de bilag-IV-arter, der måtte befinde sig i lokalområdet. Der er ikke registreret bilag IV arter indenfor en radius på 300 meter fra driftsbygningerne på Astrupvej 60.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af yngle og rastesteder for bilag IV-arter.

5.5.9 Samlet konklusion naturområder

Der er ingen kategori 1 og 2 naturområder, der modtager en total ammoniakdeposition på mere end hhv. 0,0 og 0,1 kg NH₃-N/ha/år.

Der er ingen kategori 3 naturområder, der modtager en merdeposition på mere end 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Der er ingen øvrige naturområder, der modtager en merdeposition på mere end 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Endvidere vurderes det, at der ikke sker tilstandsændringer af naturtilstanden for naturområder i lokalområdet, der kan påvirke yngle og rasteområder for eventuelle bilag IV-arter i lokalområdet.

På ovenstående baggrund vurderes det, at den ansøgte etablering af husdyrproduktionen ikke vil medføre en tilstandsændring af sårbare naturområder eller påvirke bilag IV arter væsentligt

6 BAT-REDEGØRELSE

6.1 BAT i relation til ammoniak

Miljøstyrelsen har fastlagt emissionsgrænseværdier ud fra følgende to principper:

1. Enkeltteknologier, der overstiger ca. 100 kr. per reduceret kg N indgår ikke.
2. Meromkostningerne forbundet med opfyldelse af emissionsgrænseværdierne bør ikke overstige ca. 1 % af de samlede årlige produktionsomkostninger.

For at en teknologi kan anvendes til opfyldelse af BAT-krav er det en forudsætning at teknologien er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste eller på anden måde anerkendt.

Beregning af BAT-kravet for husdyrbruget på Astrupvej 60/Astrupvej 62

Ved at anvende Miljøstyrelsens emissionsgrænseværdier kan der beregnes et BAT-niveau for ammoniakemissionen på 4.528 kg NH₃-N/år. Beregningerne fremgår af IT-ansøgningsskema 244.217.

BAT-niveauet er opfyldt med de eksisterende staldsystemer, som er beskrevet i IT-ansøgningsskema nr. 244.217 og i bilag 1 til miljøkonsekvensrapporten. Husdyrbrugets ammoniakemission er 4.528 kg NH₃-N/år. Miljøstyrelsens vejledende BAT-emissionsniveau er overholdt.

7 UHELD OG RISICI

7.1 Driftsforstyrrelser og uheld

Af mulige driftsforstyrrelser og uheld kan nævnes:

- Uheld med væltet gylletransport vil kunne foranledige forurening.

Med henvisning til ovennævnte følger her en beskrivelse af foranstaltninger, der er truffet for at imødegå de nævnte uheld:

- Såfremt der skulle ske uheld ved afhentning af gylle, ringes der til alarmcentralen og kommunens miljøvagt kontaktes.
- Al gylle afhentes med gyllevogn med sugepumpe.

Hvis der skulle ske uheld, kontaktes miljøvagten, og der vælges de bedste oprydnings- og forebyggelsesforanstaltninger, således at gene og risiko bliver mindst mulig (olie og kemikaliespild kan f.eks. opdæmmes med halmballer, jord og lign.). Alle medarbejdere er instrueret i at kontakte kommunens miljøvagt eller ringe 112 ved uheld.

7.2 Beredskabsplan

Der er udarbejdet en beredskabsplan, der redegør for, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det omkringliggende miljø.

8 EGENKONTROL

Bedriftens egenkontrol består primært af det lovpligtige gødningsregnskab, produktionsopgørelser og driftsregnskab samt egne løbende registreringer. De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld.

9 SAMLET VURDERING

Vedrørende ansøgningskrav jf. § 4 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen):

Stk. 7. Ved udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten skal ansøger tage hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger foretaget i henhold til anden lovgivning.

Stk. 8. Miljøkonsekvensrapporten, herunder de oplysninger, som ansøger skal give efter bilag 1, pkt. E og F, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,*
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,*
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,*
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,*
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og*
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.*

I bilag 1 under afsnit E. Miljøkonsekvensrapporter står følgende:

Kravene i pkt. B, E og F, jf. § 4, fastlægger samlet de oplysninger, som ansøgeren skal fremlægge i miljøkonsekvensvurderingsrapporten under hensyntagen til projektets særlige karakteristika, herunder dets placering og tekniske kapacitet samt forventede indvirkning på miljøet. Kravene tager udgangspunkt i de særlige karakteristika, som gør sig gældende for husdyrbrug og for det miljø, som kan forventes at blive berørt, og er integreret i det digitale selvbetjeningsystem www.husdyrgodkendelse.dk.

Nedenfor er der en konklusion for de oplysninger, som er relevante for de særlige karakteristika, der gør sig gældende for det ansøgte og for det miljø, der kan forventes at blive berørt. Alle de oplysninger, der er relevante for det konkrete projekt, er beskrevet igennem miljøkonsekvensrapportens afsnit ovenfor og konklusionen i forhold til § 4 herunder bilag 1 pkt. B, E og F er gengivet nedenfor.

Konklusion af miljøkonsekvensrapport for Astrupvej 60/Astrupvej 62

I den konkrete sag vurderes der ikke at være forhold vedrørende anden lovgivning, der skal tages hensyn til.

Med hensyn til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §4 stk. 8 er der følgende konklusioner:

Befolkningens og menneskers sundhed

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3 om vurdering af gener i lokalområdet, er det vurderet, at det konkrete projekt ikke medfører væsentlige påvirkninger med lugt, støj, støv m.m.

Det vurderes endvidere at en kvægproduktion som den ansøgte hverken direkte eller indirekte har påvirkning på befolkningens eller menneskers sundhed.

Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.5 om vurdering af ammoniakpåvirkning, er det vurderet, at det konkrete projekt hverken i sig selv eller i kumulation med andre husdyrbrug i lokalområdet medfører væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af naturområder.

Da bilag IV-arters yngle- og rasteområder er direkte eller indirekte afhængige af, at der ikke sker væsentlige tilstandsændringer af naturområder, vurderes det, at der ikke sker væsentlige påvirkninger af bilag IV-arters yngle- og rastområder.

Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,

Stalde, gyllerør, forbeholder og gyllebeholder er udført i tætte stabile materialer i henhold til gældende forskrifter på området (landbrugets byggeblade).

Der er redegjort for anvendelse af BAT med henblik på reduktion af ammoniakemissionen.

Der er ingen skadelige emissioner fra stoffer, der kan være giftige for omgivelserne. Som nævnt har ammoniakemissionen ingen væsentlige virkninger på naturområder i omgivelserne.

Desuden er der i miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3.1 redegjort for, at alle lugtgenekriterier er overholdt.

Endelig vurderes det, at det konkrete husdyrbrug hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter udgør en risiko for indvirkning på klimaet. Dels vurderes det, at emissionen med klimagasser som følge af det ansøgte er yderst begrænset i forhold til den totale udledning af klimagasser på nationalt plan og dels vurderes det, at det ansøgte husdyrbrug ikke er sårbart overfor de klimaændringer, der er i vente indenfor en periode på ca. 30 år, hvilket er den estimerede levetid for det konkrete projekt.

På den baggrund vurderes det, at det konkrete projekt ikke medfører direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund, vand, luft eller klima.

Materielle goder, kulturarv og landskabet

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.1.1., 5.2, 5.3 og 5.4 er det vurderet, at det konkrete projekt ikke medfører væsentlige påvirkninger af landskabet. Desuden er alle afstandskrav overholdt, og der er ingen væsentlige påvirkninger af kulturarv og materielle goder.

Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes, at der ikke er væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil imellem de enkelte faktorer under punkterne 1-4.

Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 6, er der redegjort for eventuelle uheld og risici. Det er vurderet, at den største risiko for ulykker eller katastrofer er gylleudslip.

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 6 er der redegjort for de foranstaltninger, der skal minimere eventuelle uheld, og hvordan der skal reageres, hvis et uheld skulle opstå.

På den baggrund vurderes det, at sårbarheden i forhold til punkterne 1-5 er tilgodeset i tilstrækkeligt omfang.

Det vurderes således, at der ikke er væsentlige risici i forbindelse med ulykker og katastrofer.

Sammenfatning af konklusionen (bilag 1 pkt. B, D og F)

For det konkrete husdyrbrug vurderes der ikke at være yderligere oplysninger, som er relevante for de særlige karakteristika, der gør sig gældende for det ansøgte og for det miljø, der kan forventes at blive berørt.

BILAG 1 – OVERSIGT OVER ANLÆGGET

Figur B1. Plantegning og oversigtskort.

Tabel B1. Oversigt over ejendommens anlæg i relation til figur B1.

Nr.	Anlæg	Produktionsareal	Beskrivelse
1 (4+5)	Kostald	200 m ² (ingen ændringer) 160 m ² (ingen ændringer)	Dybstrøelse Bindestald med grebning
2 (6+7)	Kostald	265 m ² (ingen ændringer)	Dybstrøelse
3 (8+9)	Kostald	137 m ² (ingen ændringer) 81 m ² (ingen ændringer)	Dybstrøelse Dybstrøelse
4 (13)	Kostald	150 m ² (ingen ændringer)	Dybstrøelse
5 (17)	Kostald	104 m ² (ingen ændringer) 1.255 m ² (ingen ændringer)	Dybstrøelse Sengestald (bagskyl, ringkanal)
6 (19)	Kalvehytter	96 m ² (ingen ændringer)	Dybstrøelse
7 (15)	Kostald	643 m ² (ingen ændringer)	Sengestald (kanal, linespil)
8	Ny stald til kalvehytter	800 m ² (nyt produktionsareal)	Dybstrøelse
G1	Gyllebeholder	315 m ² overfladeareal (1.140 m ³)	Flydelag
G2	Gyllebeholder	416 m ² overfladeareal (1.580 m ³)	Flydelag
G3	Gyllebeholder	1.259 m ² overfladeareal (4.000 m ³)	Flydelag
M1	Møddingsplads	308 m ² overfladeareal	
P1	Plansilo		
P2	Ny plansilo		
OP	Ny opsamlingsbeholder	99 m ³	Restvand fra ny ensilageplads

BILAG 2– OPBEVARINGSKAPACITET

Vedhæftet som særskilt bilag.